

Ieder de helft?

Tekst: Joyce Koster | Fotografie: Walter Sietinga

Bij een scheiding moet heel veel praktisch geregeld worden. Ondanks alle emoties is een zakelijke afhandeling belangrijk.

En hoe oneerlijk het soms ook voelt, pensioenverevening moet in ieder geval op het onderwerpenlijstje staan.

Ad Couwenbergh en 'zijn' Adriëne

Anton Tsjechov schreef: 'Wie niet tegen eenzaamheid kan, moet het huwelijk mijden.' Maar op het moment dat twee mensen besluiten te trouwen, is die wijsheid boter aan de galg. En natuurlijk is scheiding geen lot dat iedereen beschoren is, tenslotte loopt 'maar' één op de vier huwelijken op de klippen. Voor iedereen die scheidt, geldt echter dat er financiële gevolgen zijn tot in de verre toekomst. Op korte termijn zijn de dubbele lasten van huisvesting en huishouding ingrijpend en de alimentatie die wordt overeengekomen. Voor de lange termijn moet verdeling van ouderdomspensioen plaatsvinden. Sinds 1995 verplicht de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding echtelieden het pensioen dat is opgebouwd tijdens het huwelijk of het geregistreerd partnerschap, te verdelen. De afspraken daarover worden vastgelegd in een scheidingsconvenant dat wordt overlegd aan de rechter die de scheiding uitspreekt.

'Er viel niets te verdelen'

Hoe goed de zakelijke kant ook is afgehandeld, het is toch zuur je inkomen gehalveerd te zien, vindt **Ad Couwenbergh** (57). Niet dat hij iets heeft tegen een rechtvaardige verdeling, maar zijn ex-vrouw was ondernemer tijdens hun huwelijk en had geen oudedagsreserve. Wel was er een schuld te vereffenen toen ze het bedrijf beëindigde ten tijde van de ophanden

scheiding. In overleg met de mediator werd die schuld ook verdeeld, evenals de overwaarde van het huis, dat moest worden verkocht. Ad vond met zijn zoons Pieter (25) en Mick (23) een ander huis in dezelfde plaats, zijn ex-vrouw woont in België en is opnieuw een bedrijf begonnen. 'Omdat ik nog werk is die pensioenverevening nog niet meteen belangrijk, maar ik heb me er wel in verdiept hoe dat dan straks moet. Wij hebben overigens geen fifty/fiftyverdeling afgesproken, maar 60 procent voor mij en 40 procent voor haar. Ik vind dat je voor elkaar moet zorgen, maar voor mijn gevoel heeft dit niet zoveel met 'elkaar' te maken. Ik heb 28 jaar pensioen opgebouwd, zij niet. Er was dus niks te verdelen, ik moest een en ander weggeven. Bovendien had ik niet om die scheiding gevraagd. Nee, dat viel niet mee.'

De scheiding werd in 2006 uitgesproken en inmiddels ziet het leven van Ad er weer heel zonnig uit. Met zijn zoons gaat het goed, zijn huis is leuk, net als zijn werk als bladmanager. Bovendien is hij verliefd. Over de toekomst maakt hij zich geen zorgen. 'Als straks alle jongens de deur uit zijn, ja, Adriëne heeft er ook twee, dan verkopen we ons eigen boeltje en worden we samen oud.' Bovendien gaat het goed met zijn ex-vrouw, ook financieel. Als dat zo blijft, ziet ze misschien wel af van haar pensioenaanspraak, heeft ze Ad laten weten.

'Op een dinsdagmorgen bij het grofvuil gezet'

Ook **Albert Dekker** (67) vindt het heel gewoon dat je voor elkaar zorgt: 'Maar als je na veertig jaar huwelijk zomaar op een dinsdagmorgen bij het grofvuil wordt gezet, denk je daar iets anders over.' Net als voor Ad Couwenbergh kwam de mededeling dat zijn vrouw wilde scheiden als een volslagen verrassing. Dat gold ook voor de zoon en de dochter van dit paar. De scheiding is dan ook compleet. Albert is in een andere plaats gaan

Albert Dekker en zijn kleinkinderen

wonen, zodat er geen kans is dat ze elkaar tegen het lijf lopen. De verjaardagen van kinderen en kleinkinderen worden zo gepland dat ze elkaar niet zien. 'Het was emotioneel heel ingrijpend', vertelt Albert. 'Ik voelde me zó respectloos behandeld en ik vond het niet te verteren dat mijn vrouw ook nog het onderste uit de kan wilde, terwijl ze in mijn beleving in ons huwelijksleven alle zorg aan mij overliet en vooral druk was met tennissen en bridgen. Ons mooie huis in Brummen moest verkocht, mijn pensioen (dat overigens al zeven breuken had opgelopen) verdeeld.' Het zwaarst valt het hem dat hij bij wijze van alimentatie zijn alleenstaanden-AOW moet delen met zijn ex-vrouw, die dit jaar 62 wordt. 'Daar ben ik pas vanaf als zij 65 jaar wordt.' Albert had zich het leven heel anders voorgesteld na veertig jaar werken. Toch heeft hij het nu best naar zijn zin. Hij is onder andere voorzitter van het gemeentelijk zwembad in Brummen en secretaris van de Vereniging Vrienden van de Hanzehof. Van dit theater- en congrescentrum was hij voor zijn pensionering directeur. Verder is hij een fervent langeafstandsloper en golft hij sinds hij

vanwege een schouderblessure moest stoppen met tennissen. 'Dat is leuk, want mijn vriendin doet dat ook. Een lidmaatschap van de golfclub zit er echter niet in. Dát kan ik me niet permitteren.'

'Schuif de emoties opzij!'

Trek de hele afhandeling uit de emotionele sfeer, maak het zakelijk', zegt **Johan ten Broeke** (73). 'Ik kan er niet genoeg op hameren.' Niet dat hij nog heel veel met zijn scheiding bezig is. Hij is mij uit beleefdheid ter wille. Eigenlijk heeft hij het veel te druk voor een interview. Hij is bezig met een boek voor De Twentsche Kabelfabriek, die volgend jaar tachtig jaar bestaat. En zo heeft hij er al aantal afgeleverd. Bovendien is hij heel gelukkig met Truus, met wie hij in maart van dit jaar in het huwelijk trad. Dat was in het eerste huwelijk heel anders. Dat werd vooral door zakelijke motieven in stand gehouden volgens Johan.

Het is heel belangrijk dat u bij scheiding het onderwerp pensioen uitdrukkelijk met uw echtscheidingsadviseur bespreekt. Als u uw relatie beëindigt, dan heeft uw ex-partner namelijk vaak recht op een deel van uw pensioen. Volgens de wet is uw opgebouwde nabestaandenpensioen volledig voor uw ex-partner. Van het ouderdomspensioen dat u tijdens uw relatie hebt opgebouwd, moet u de helft aan uw ex-partner betalen. Aanstaande ex-partners mogen hier overigens andere afspraken over maken. Doen ze dat niet, dan geldt de wettelijke verdeling. Op uw pensioenopgave wordt al rekening gehouden met het nabestaandenpensioen dat uw ex-partner toekomt. Ook als er te zijner tijd een deel van het ouderdomspensioen aan uw ex-partner wordt uitbetaald, is dat op het pensioenoverzicht vermeld. U moet de beëindiging van uw relatie zelf bij APW melden. Het formulier hiervoor vindt u op de website van APW.

Johan en Truus trouwden in maart

Vervolg van pagina 5

‘Hoewel de buitenwereld ons een modelpaar vond.’

Een van de oorzaken van de verwijdering vindt Johan in zijn verandering van beroep. Hij werkte aan het begin van het huwelijk in een TBR-inrichting en stapte over naar de journalistiek.

Zijn wereld werd groter, die van zijn vrouw bleef hetzelfde. Toch hielden ze het vol, zelfs tot tien jaar na Johans pensionering in 1996. Toen vertrok Johan van de ene op de andere dag. En hij heeft geen spijt, ondanks de enorme gevolgen. Hij heeft geen contact meer met zijn kinderen en kleinkinderen, voor wie hij tot 2006 oppasopa was.

Hij heeft alleen maar het vervelende gevoel dat hij deskundigen had moeten inschakelen bij de afwikkeling van de scheiding. Nu heeft hij zijn ex-vrouw alles laten houden: de inboedel, haar eigen pensioen(tje). Als hij professionele begeleiding had gevraagd bij de verdeling was het niet zo hoog opgelopen. ‘Ik heb haar netjes achtergelaten, maar er ontstond toch nog ruzie om futiliteiten.’ En in een kleine gemeenschap als die van Haaksbergen zingt dat rond. Bovendien is Johan heel bekend in het dorp, dus alle verhalen komen bij hem terug en geven hem het gevoel dat hij flink te pakken is genomen. ‘Kortom, nogmaals: schuif de emoties opzij!’

Boektip

Wie besluit te scheiden, kan veel hebben aan het boek van G.P. Hoefnagels. Dit boek laat zien hoe scheidingsovereenkomsten worden gesloten en toont aan de hand van vele praktijkvoorbeelden hoe mensen, door sámen te scheiden, er emotioneel en zakelijk beter aan toe zijn.

In augustus 2009 is de vijfde herziene druk verschenen van *Gelukkig getrouwd, gelukkig gescheiden*. Het boek kost € 19,90.